

Мансур ибн Амморниң қироати

21:01 / 12.01.2019 3070

Абу Саъийд Жуъфий айтади: «Мансур (Ироқ аҳлиниң воизи)нинг бундай деганини эшилдим:

«Куфада эдим. Бир куни кечаси тонг отди деб ўйлаб ташқарига чиққандим, қарасам, ҳали тонг отмаган экан. Тонг отишини кутиб уйларнинг эшиги олдида ўтирдим. Шу пайт эшик ортидан бир кишининг Робб азза ва жаллага муножот қилаётганини эшитиб қолдим. У ўз муножотида «Роббим! Иззатинг ва Жалолингга қасамки, маъсиятим билан Сенга хилоф қилишни ирова қилмадим. Лекин гуноҳ қилганимда, жоҳиллигим сабабли қилдим. Уқубутингдан қўрқаман. Гуноҳ қилганим назар солиб турганингни енгил санаганимдан эмас, балки, жоҳиллигимдан, нафсимнинг ёмонлигидан, гуноҳни чиройли кўрсатганидан. Агар арқонинг мендан узилса, кимнинг арқонига боғланаман? Эртага қиёмат куни ҳузурингда қандай тураман? Гуноҳкорларга «дўзахга киринглар» дейилиб, солиҳларга «Сиротдан ўтинглар, Жаннатга киринглар» дейилганда, гуноҳкорлар билан бирга дўзахга кираманми ёки солиҳлар билан бирга Сиротдан ўтиб Жаннатга кираманми? Ҳолимга вой бўлсин, ёшим катта бўлгани сайин гуноҳларим ҳам кўпайди. Ҳолимга вой бўлсин, умрим узайгани сайин маъсиятларим ҳам зиёда бўлди. Неча марта тавба қилдиму, яна неча марта гуноҳга қайтдим? Роббимдан ҳаё қилиш вақти келмадими?!» дер эди. Эшикка яқин

келдим-да, баланд овозда:

مُكْسُفَنَا اُوق اُونَمَّا نِيَّدْلَا اٰيْ
هَرَاجْلَاوُسْانَلَا اٰهُدُوقَوَارَانْمُكَيْلَهَاو
اَلْدَادِشْ طَالِعْ كَئَالَم اٰهِلَع
اَمَّنْوَلَغْ فَيَوْمُهَرَم اَمَّهَرَم اَنْوَصْعَي
نْوَرَمْفُوي

«Эй иймон келтирғанлар! Ўзингизни ва аҳли аёлингизни ёқилғиси одамлару тошдан бўлган ўтдан сақланг. Унинг тепасида қўпол, дарғазаб фаришталар бўлиб, улар Аллоҳнинг амрига исён қилмаслар ва нимага буюрилсалар, шуни қилурлар» (Таҳрим сураси, 6-оят) оятини ўқидим.

Ичкаридан ўша одамнинг қаттиқ изтиробга тушганини эшийтдим. Ўзимча: «У киши ҳалиям ўша ҳолатда» деб ўйладим-да, йўлимда давом этдим.

Тонг отгач, ўша ҳовли ёнига келдим. Қарасам, ҳовли ёнида жанозага ҳозирлик кўриляпти. Бир кекса хотин ҳовлига кириб-чиқиб турибди. «Эй онахон, бу кимнинг жанозаси?» деб сўрадим. Аёл: «Мендан нари кет! Ярамни янгилама!» деди. Мен унга: «Онахон, мен бир мусофири одамман. Сиздан самимий маънода сўраяпман» дедим. Шунда аёл: «Агар мусофири бўлмаганингда, жаноза кимникилигини айтмасдим. Бу менинг ўғлим. Шу кечаси бир одам уйимиз ёнидан ўтаётуб, бир оятни тиловат қилибди. Унда дўзахнинг зикри бор экан. Ўғлим ўша оятни эшитиб, қаттиқ изтиробга тушиб, шу ҳолда вафот этибди» деб жавоб берди. Шунда мен: «Аллоҳ азза ва жалладан қўрқиш мана шундай бўлади» дедим».

Бу қиссаны Ибн Жавзий раҳимаҳуллоҳ «Сифатус софва» номли асарларида зикр қилғанлар.